

Bijlage 1: Legenda¹ Rijksregister en Rijksagenda Generieke I-diensten

30 april 2014 v1.05

- **I-dienst (kolom 1):** naam van (cluster)dienst, voorziening of product (veel gebruikte term is ook bouwsteen) die beschikbaar is of komt voor (rijks)overheidsorganisaties en (informatie)functionaliteit biedt die een bepaalde mate generiek is . Het gaat hierbij om informatievoorziening en ICT.

Het generieke karakter van de functionaliteit² wordt *globaal* uitgedrukt in:

- i. **Organisatorisch werkingsgebied (kolom 4):**
 1. Rijksdienst (zie coördinatiebesluit organisatie en bedrijfsvoering rijksdienst³, nu kerndepartementen en baten/lastendiensten en ZBO's op vrijwillige basis);
 2. Overheid: rijksdienst + per I-dienst nader te specificeren overheidsorganisaties of organisaties met een publieke taak;
 3. Overig: nader aangeduid in wet- en regelgeving.
- ii. **Functioneel toepassingsgebied** in termen van
 1. **Bedrijfsproces(domein)** dat ondersteund wordt **(kolom 5)**; generiek betekent in beginsel voor alle bedrijfsprocessen;
 2. **(Kern)functionaliteit** die geboden of beoogd wordt **(kolom 6)**;
 3. **(Generieke) Informatiseringdomein (kolom 8)**; t.w. Applicatiediensten (App), Gegevensdiensten (Geg), Documentdiensten (Doc), Werkplekdiensten (Wer), Toegangsdiensten (Toe), Connectdiensten (Con) en Datacenterdiensten (Dat); de definities staan in volgende bijlage.
- iii. en de **Doelgroepbereik (kolom 7)**
 1. Burger;
 2. Bedrijf;
 3. Instelling(w.o. overheidsorganisaties);
 4. (Rijks)medewerker of verbijzonderingen daarbinnen;

¹ De definities zijn nader uitgewerkt in achterliggende bijlage 2.

² Op een later moment wordt en relatie gelegd naar een functionaliteitenoverzicht (i.o.)

³ Zie [coördinatiebesluit](#) organisatie en bedrijfsvoering rijksdienst 2011

5. Combinatie van voorgaande doelgroepen;
allen: voor in beginsel alle doelgroepen (1 t/m 4);
nvt: onzichtbaar voor en niet onderscheidend naar doelgroep (in feite dus ook voor allen).

• **Eigenaar (kolom 2):**

Verantwoordelijk (onderdeel van) ministerie of andere overheidsorganisatie die zorg draagt voor de functionele inrichting van de I-dienst, het opdrachtgeverschap, de regievoering, het functionele, informatie- en technische beheer en de exploitatie (scope: lifecycle van een I-dienst). Gekozen is voor de (*functioneel*) eigenaar. Functioneel eigenaarschap is niet synoniem met bedrijfsproces-eigenaarschap. Voor generieke I-diensten zijn er namelijk veelal meer afnemende organisaties, die bedrijfsproces-eigenaar zijn.

• **Uitvoerder (kolom 3):**

Overheidsorganisatie tactisch/operationeel belast met aanbod van de I-dienst dan wel de project- en/of regieorganisatie indien er sprake is van ontwikkeling en/of outsourcing. Het informatiebeheer is veelal elders belegd (bijv. bij proceseigenaren) en is niet apart zichtbaar in het overzicht opgenomen. Niet de gehele 'supplychain' is in kaart gebracht in deze versie. Gekozen is voor de laatste organisatie binnen de overheid die uitvoerend verantwoordelijk is voor beheer en exploitatie dan wel - indien geoutsourced - voor de regie daarop. In de link naar nadere informatie bij de bron, veelal een website of producten- en dienstencatalogus is aanvullende informatie over de I-dienst te vinden. Deze verwijzingen zullen stapsgewijze verder worden geoptimaliseerd.

• **Status (kolom 9):**

1. ☺: nu Productiegereed:
2. JJJ Qn: Jaar en eventueel kwartaal van verwachte/geplande productiegereedheid
3. nnb of ?: indien geen planning bekend is dan wel nog opgevraagd moet worden.

• **Besluit (kolom 10):**

Gremium en bijbehorend document (bvk voorzien van link) waaruit afgeleid wordt dat besluitvorming heeft plaatsgehad over een bepaalde mate van (rijks)breed of overheidsbreed gebruik van de betreffende I-dienst.

• **Info link (kolom 11):**

Informatielink naar nadere informatie over de I-dienst. Dit wordt stapsgewijze opgebouwd en de voorkeur gaat uit dat de (producten- en

dienstencatalogus van de aanbodorganisatie.

Vooralsnog wordt verwezen naar de organisatie(s) in kolom 3 en de websites e-overheid.nl (Overheidsbrede I-diensten), rijksoverheid.nl of [rijksportaal](http://rijksportaal.nl) (voor I-diensten gericht op de medewerker).

Bijlage 2: Enkele begrippen op het terrein Enterprise Architectuur Rijksdienst specifiek betrekking hebbend op de Rijksbrede Informatie-infrastructuur

Rijksbrede I-infrastructuur

Deze I-infrastructuur omvat zowel de ICT-infrastructuur, de informatiehuishouding als de besturing daarvan. Het gaat daarbij om generieke kaders, diensten en producten die, in het kader van standaardisatie en hergebruik, beschikbaar worden gesteld aan alle organisaties binnen de rijksdienst. Wanneer een onderdeel van het Rijk de functionaliteit van een bestaande generieke dienst of voorziening nodig heeft is het niet toegestaan daarvoor een alternatief in te richten. Voorbeelden zijn de werkplekfunctionaliteit, beveiligingsvoorschriften en –voorzieningen, toegang tot netwerken, de Berichtenbox en het e-depot voor digitale archivering. Zie [Kamerbrief I-strategie Rijk](#)

Basisinfrastructuur

De Basisinfrastructuur is het geheel van landelijk voor de gehele overheid aangeboden I-diensten waarvan implementatie bij wetgeving dan wel ambtelijk besluit is voorgeschreven. Deze I-diensten kunnen ook worden aangemerkt als essentiële bouwstenen voor andere basisvoorzieningen. Zie [I-NUP](#)

Deze basisinfrastructuur geldt voor de gehele overheid en maakt derhalve ook deel uit van de rijksbrede I-infrastructuur.

Domein

Afgebakend gebied waarop besturing plaats vindt.

Bedrijfsprocesdomein

Afgebakend gebied van samenhangende bedrijfsprocessen, waarvoor één functionaris de bestuurlijke verantwoordelijkheid draagt voor de inrichting (het 'hoe').

Bv: Toezicht, Personeel

Informatiseringdomein (I-domein)

Afgebakend gebied van samenhangende Informatie- en ICT-diensten, waarvoor één functionaris de bestuurlijke verantwoordelijkheid draagt voor de inrichting (het 'hoe').

Bv: Toegangsdiensten, Werkplekdiensten

(Functioneel) Eigenaar

In de context van de rijksbrede I-infrastructuur en daarbinnen i.h.b. de generieke I-diensten gaat het om het functionele eigenaarschap als onderdeel van de rijksbrede systeemverantwoordelijkheid. Indien er sprake is van functionaliteiten die een generiek karakter hebben, dan is het nodig om afspraken te maken wie de (functioneel) eigenaar is en zorg draagt dat die generieke functionaliteit leidt tot generieke I-diensten die rijksbreed voor zoveel mogelijk afnemers (proceseigenaren) beschikbaar komen zodat de doelstellingen van de Compacte Rijksdienst en I-strategie Rijk gerealiseerd worden. De functioneel eigenaar draagt zorg voor opdrachtgeving. De operationele verantwoordelijkheid – het implementeren en toepassen - is veelal elders belegd, bij proceseigenaren.

I-domeinen:

Applicatiediensten (App)

Applicatiediensten zijn informatiediensten die applicaties van het Rijk leveren en die niet worden geleverd binnen één van de andere informatiseringdomeinen.

(Uit DA DiDu) Met applicatie wordt bedoeld een op gebruikersbehoeften afgestemde samenstelling van voorzieningen gericht op het leveren van één of meer informatiediensten. Applicatiediensten worden aangeboden via een server of de cloud.

Gegevensdiensten (Geg)

(Uit DA DiDu) Bij de gegevensdiensten gaat het om rijksbreed generieke functionaliteit naast semantiek en vorm van de generieke gegevens zelf, zoals basisregistraties en rijksregistraties. Het gaat om gestructureerde data (gestructureerde databases, open data, big data)

Gegevensdiensten zijn een bijzondere vorm van applicatiediensten, waarbij de nadruk ligt op het hergebruik van gestructureerde gegevens.

Documentdiensten (Doc)

Diensten die betrekking hebben op het managen van digitale data,voornamelijk ongestructureerde content (documenten, plaatjes, filmpjes, etc.).

(Uit DA DiDu) *Documentdiensten*: Informatiediensten die gericht zijn op het creëren, gebruiken en beheren van documenten. Ongeacht of deze wel of niet als record bewaard worden.

Recorddiensten: Documentdiensten die speciaal gericht zijn op als record bewaarde documenten. Het zijn de recorddiensten die gezamenlijk voor de duurzame toegankelijkheid van bewaarde documenten zorg dragen.

Documentdiensten zijn een bijzondere vorm van applicatiediensten, waarbij de nadruk ligt op het hergebruik van documenten in welke vorm dan ook.

NB: het begrippenkader mbt gegevensdiensten en documentdiensten (contentdiensten) is volop in beweging. Een doelarchitectuur informatiehuishouding waarin alle vormen van content geordend en gepositioneerd worden t.o.v. de bedrijfsprocessen (vraag) en ontwikkelingen in het (markt)aanbod, zoals cloudcomputing, is in ontwikkeling. Daarin wordt voortgebouwd op eerdere ontwikkelingen als Visie Informatie op Orde, Baseline Informatiehuishouding en beschikbare doelarchitecturen op relevante domeinen, zoals Digitale Duurzaamheid, DWR-zoeken, Gesloten Rijkscloud, Toegangsdiensten. Dit impliceert dat de gekozen ordening op een later moment wordt herzien.

Werkplekdiensten (Wer)

De werkplekdienst moet een rijksmedewerker in staat stellen om digitale diensten af te nemen. De werkplekdienst kan daarom worden gezien als een interface tussen de rijksmedewerker en het systeem dat de gevraagde digitale dienst levert. Voorbeelden van werkplekdiensten zijn de verschillende mobiele en desktop apparaten met besturingssysteem en daaraan gelieerde dienstverlening, zoals gebruiksvoorwaarden en helpdeskondersteuning.

Een belangrijke ontwikkeling in werkplekdiensten is Choose your own device (CYOD) en m.n. Bring your own device (BYOD) en daarvoor te verwachten gebruiksvoorwaarden (in kader digibewust & digivaardigheden).

Toegangsdiensten (Toe)

De toegangsdienst biedt de rijksmedewerker die gebruik wil maken van data en/of voorzieningen de mogelijkheid zich te identificeren, te authenticeren en te autoriseren.

(Uit DA DiDu) Het domein Toegangsdiensten voorziet in de diensten voor de beveiligde toegang tot de document- en gegevensdiensten.

Connectdiensten (Con)

Alle diensten op het gebied van digitaal netwerk- en berichtenverkeer. Concreet betreft het normen, processen, activiteiten en voorzieningen m.b.t. inrichting en beheer van digitale netwerken en knooppunten.

(Uit DA DiDu) De connectdiensten zorgen ervoor dat document-, record- en gegevensdiensten via adequaat beveiligde netwerken geleverd kunnen worden aan gebruikers.

Datacenterdiensten (Dat)

Deze diensten hebben betrekking op fysieke housing en hosting en het operationeel beheer van software en data.

(Uit DA DiDu)

De datacenterdiensten zorgen voor het onderbrengen en beschikbaar stellen van de hardware (serverpark). Die hardware is nodig om de voorzieningen en de data van het domein 'Document- en gegevensdiensten' te operationaliseren.

Toelichting op definities

- De definities zijn definities zoals opgenomen in de Enterprise Architectuur Rijksdienst i.o.
- DA DiDu = Doelarchitectuur Digitale Duurzaamheid.